

Hangon kaupunki

Hangö stad

Tekninen ja ympäristövirasto
Tekniska och miljöverket

Hangon kantakaupungin uusi yleiskaava

Virkistysalueraportti MRL 39 § momentin 9 yleiskaavan sisältövaatimusten mukaisesti: ”virkistykseen soveltuvien alueiden riittävyys”

Tämän raportin tavoitteena on koota aineistoa Hangon kantakaupungin alueen asukkaiden virkistykseen käytetyistä ja soveltuvista alueista vireillä olevaa yleiskaavatyötä varten. Raportin lähteinä on käytetty kartta-aineistoa, yleiskaavaluonnoksesta saatuja mielipiteitä, muistutuksia ja lausuntoja. Raportin lähteinä on lisäksi kaupungin eri hallintokuntien mielipiteitä ja kokemuksia sekä teknisen ja ympäristöviraston yleiskaavatyöryhmän kokouksissa saatujen mielipiteiden sekä maastokäyntien ja kokemusten perusteella tehtyjä havaintoja.

Yleiskaavaa varten tehdyssä asukaskyselyssä tuli selvästi esille, että vapaa-ajan viihtyisyyden edellytyksenä ovat kaupungin rannat, metsät ja puistoalueet. Kyselyssä puistoalueet nousivat yhdeksi merkittävimmäksi ja arvostetuimmaksi asiaksi. Kyselyyn vastanneet toivoivat jopa lisää puistoja ja viheralueita. (liite nro 1).

Yksi kaupunkilaisten tärkeimpiä virkistysalueita on kantakaupunkia kolmelta suunnalta ympäröivä meri. Merialueiden virkistyskäyttö tarkoittaa etenkin veneilyä ja purjehdusta. Kaupunki omistaa ja huoltaa venesatamia Itäsatamassa, Hangonkylän satamassa ja Kappelisatamassa. Merellä kalastetaan sekä linnustetaan. Punaisia perinteisiä kalastajien kalavajoja sekä veneitä on Hangonkylän satamassa, Gunnarsinrannassa ja Kläppuddenilla entisen Troolisataman vieressä. (liite nro 4).

Kantakaupungin tärkeimmät virkistysmetsät ovat Märsanin alue pohjoisessa sekä Furuvikin alue eteläpuolella. Märsanin alueella on 3,3 kilometrin pituinen pururata sekä tiheä polkuverkosto. Siellä on myös suosittu fresbeegolf-rata. Talvisin kuntoradalle tehdään latu. Latureitti jatkuu aina leirintäalueelle sekä Furunäsiin asti. Furunäsissä on Hangon Polku ry:n ylläpitämä laavu. Märsanin metsissä marjastetaan ja sienestetään.

Furuvikin alueella on myös hyvä polkuverkosto. Maasto on helppokulkuista ja melko tasaista, siellä täällä on nähtävissä II maailmansodan sotamuistoja: juoksuautoja ja ampumapateroita. Alueella on merkitty ratsastukseen sallitut reitit. Talvisin alueella on hiihtolatu. Furuvikin metsän eteläosa ja ranta ovat luonnonsuojelualuetta ja ne kuuluvat myös Natura-alueeseen; ”Tammisaaren ja Hangon saariston ja Pohjanpitäjänlahden merensuojelualue FI0100005”.

Edellä mainittujen laajempien ja yhtenäisten metsäalueiden lisäksi kantakaupungissa on useita pienempiä metsiköitä. Näiden lähimetsien suuri merkitys asukkaiden arkiliikunnassa nousi esille kaavaluonnoksesta saaduissa muistutuksissa. Lähimetsät ovat kaupunkilaisten päivittäisten kävelyreittien varrella, niissä marjastetaan ja sienestetään. Lähimetsät ovat luontaisia lasten leikkipaikkoja.

Erityisen suosittuja kävelyreittejä ovat Tullinimen ranta, jossa polku kulkee dyynimetsän laitaa sataman aidan vieressä ja hiekkarantaa takaisin, sekä Långsandan kulttuurihistoriallisesti arvokas hiekkatie, joka johtaa Neljän Tuulen Tuvan-ravintolaan Pieneen Mäntysaareen. Puistovuorella on vielä jäljellä menneistä kylpyläkulttuurin ajoista Lemmenpolku, joka kiertää kallioisen niemen ja joka on matkailijoiden suosiossa.

Hangossa voi harrastaa liikuntaa monipuolisesti. (kts liitteet 2 ja 3) Hangon erityispiirteitä ovat hiekkarannat, jotka tarjoavat kesäisin hienot puitteet harrastaa erilaisia liikuntamuotoja kuten mm. uintia, surffausta, rantalentopalloa sekä -jalkapalloa. Tennistä on Hangossa pelattu jo yli vuosisadan ajan; ja se on edelleen hyvin suosittu laji.

Maankäytön suosituksia

Hanko tarjoaa varsin hyvät olosuhteet ulkoiluun ja virkistykseen sekä eri liikuntaharrastuksille. Myös tulevaisuudessa kaupungin maankäytön suunnittelussa on huomioitava, että tärkeät virkistysalueet sekä asukkaiden vakiintuneet polkureitistöt pyritään säilyttämään. Tämä tulee erityisesti huomioida uusia asuinalueita kaavoitettaessa. Polkuverkostot tulee tarkastella niin korttelitason oikopolkuina kuin myös osana kaupungin suurempaa reitistökokonaisuutta. Viheralueiden riittävyys pitkä- ja poikittaislinjassa tulee varmistaa.

Kantakaupungin alueella puuttuvat kevyen liikenteen väylät mm Panimokadulta sekä Linjakadulta. Kevyen liikenteen tien rakentaminen Täktomiin ja Tvärminneen parantaisi liikenneturvallisuuden lisäksi kaupungin pyöräilyverkostoa myös virkistyskäytössä.

Tulliniemen ja Långsandan rantojen ominaisuudet tulee tulevaisuudessakin säilyttää. Rannat tarjoavat kävijöille avoimet, laajat rantamaisemat, jotka ovat Hangon erityisarvoja.

Kuntoradan aluetta Hangonkylässä voidaan kehittää lisäämällä liikunta- ja virkistyspalveluja. Polku- ja latuyhteydet pohjoisilla metsäalueilla tulee säilyttää. Hangonkylän sataman asemakaavoituksen yhteydessä aluetta tulee tarkastella laajempaan kokonaisuutena. Lähisaarten mahdollisuuksia virkistyskäyttöön tulee pohtia. Hangonkylän satamaan tarvitaan lisää venepaikkoja ja aluetta tukevia palveluja; esimerkiksi saunoja.

Kun Hangon keskeistä puistoaluetta eli vanhaa Kylpyläpuiston alueen kehittämistä matkailu- ja virkistyspalvelujen lisäämiseksi suunnitellaan, tulee ottaa huomioon alueen maiseman erityispiirteet ja -arvot. Lähtökohtana tulee olla, ettei alueen olemassa olevia arvoja heikennetä.

Täktomintien varteen on keskittynyt erilaisia liikuntapaikkoja. Kaksi jalkapallokenttää, Kuplis-urheiluhalli, keilahalli sekä jääkiekkokaukalo muodostavat eräänlaisen liikuntapuiston. On tärkeää, että eri puolia kaupunkia on lisäksi pienempiä lähiliikuntakenttiä.

Raportti laadittu 22.2.2011

Tekninen ja ympäristövirasto, työryhmä: Kajala, Koivisto, Rönkkö, Vauhkonen

liite 1:Rakennetut puistot
Bilaga 1: Byggda parker

liite 1:Rakennetut puistot
Bilaga 1: Byggda parker

Hangon puistot kuvastavat omalla erityisellä tavallaan kunkin aikakauden viherrakentamista, kertovat alueen historiasta ja ovat tärkeä osa kaupunkikulttuuria.

Hanko kuuluu hemiboreaaliseen kasvivyöhykkeeseen ja siellä kasvaa harvinaisia kasveja, joiden säilyminen varmistuu parhaiten puistoalueilla.

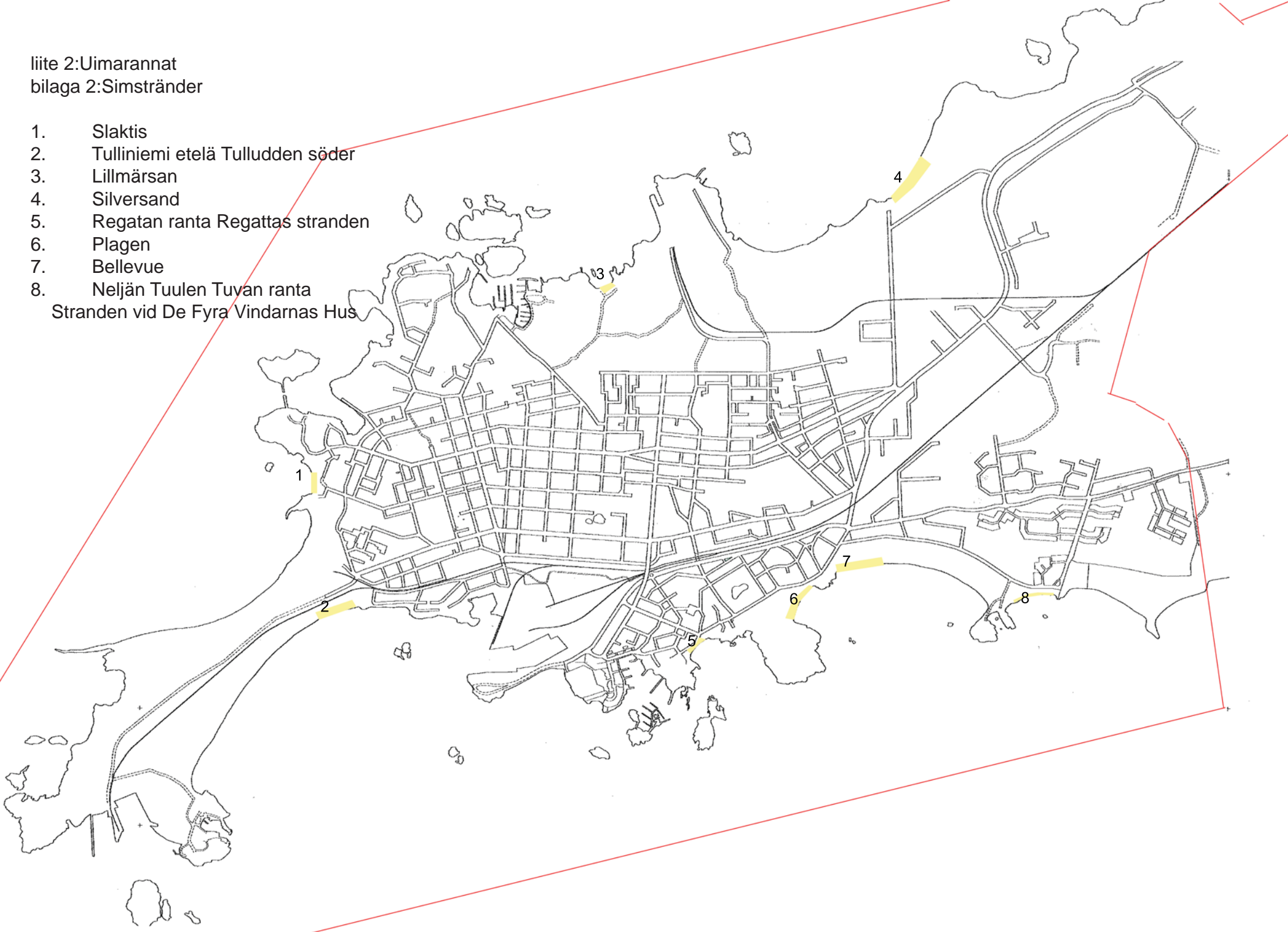
Parkerna i Hangö avbildar på sitt eget speciella sätt det grönbyggande som har varit aktuellt under olika tidsperioder; de berättar om områdets historia och är en viktig del av stadskulturen.

Hangö hör till en hemiboreal växtzon med sällsynta växter och dessa växter bevaras bäst på parkområden.

1. K.J. Lundmarkin puisto (Korsika tai "Ruusupuisto)
K.J. Lundmarks park (Korsika- eller Rosaparken)
2. Haagapuisto Haga park
3. Tiilitehtaanpuisto Tegelbruksparken
4. Kuuskanttipuisto Sekstansparken
5. Asematorin viheralue Stationstorget
6. Sibeliuspuisto Sibeliusparken
7. Auringonkujan puisto Solgrändsparken
8. Tarhakadun viheristutusalue
Skvårgatan grönplanterings område
9. Puistolampi Parkdammen
10. Casinon puisto Casinos parken
11. Puistovuori Parkberget
12. Kirkkopuisto Kyrkoparken
13. Raatihuoneen tori Rådhusorget
14. Rantapuisto Strandparken
15. Granstedtin puisto Granstedts parken
16. Vanhan aseman puisto Gamla stationsparken

liite 2:Uimarannat
bilaga 2:Simstränder

1. Slaktis
2. Tulliniemi etelä Tulludden söder
3. Lillmärsan
4. Silversand
5. Regatan ranta Regattas stranden
6. Plagen
7. Bellevue
8. Neljän Tuulen Tuvan ranta
Stranden vid De Fyra Vindarnas Hus

liite 3: Liikuntapaikat
bilaga 3: Idrottsställen

liite 3: Liikuntapaikat
bilaga 3: Idrottsställen

1. Kappelisatama, jalkapallokenttä Kapellshamn, fotbollsplan
2. Aarniometsän pallokenttä (ei urheilukäytössä)
Urskogs bollplan (ur idrottsbruk)
3. Hangonkylän koulun kenttä, luistelu
Hangöbys skolans plan, skridskoåkning
4. Kuntorata 1,8 ja 3,3 km, frisbeegolf, hiihtolatu
Konditionsbana 1,8 och 3,3 km, frisbeegolf, skidspår
5. Tiilitehtaanpuisto, jalkapallo Tegelbruksparken, fotboll
6. Haagapuiston koulu, koripallo, monitoimikenttä
Hagaparkens skola, basketboll, aktivetsplan
7. Urheilutalo ja hiekkakenttä, talvella luistelu, Idrottshuset och sandplan, skridskoåkning
8. Keskuskoulun hiekkakenttä Centralskolans sandplan
9. Vanha urheilukenttä Gamla sportplan
10. Puistolampi, tenniskentät Parkdammen, tennisplaner
11. Tenniskentät Tennisplaner
12. Urheilukentän alue: yleisurheilu, jalkapallo, jääkiekko, luistelu, skeittaus keilahalli, urheiluhalli
Sportplans område: friidrott, fotboll, ishockey, skridskoåkning, skating, bowling, idrottshallen
13. karting-rata karting-bana
14. Ratsastustalli Ridstall
15. Tulliniemi, surffaus Tulludden surfing
16. Motocross

Liite 4

Virkistysalueet, joilla on erityistä
kulttuurihistoriallista arvoa

Bilaga 4

Rekreatjonsområde, som har
speciella kulturhistoriska värde

Liite 4

Virkistysalueet, joilla on erityistä kulttuurihistoriallista arvoa

Bilaga 4

Rekreaktionsområde, som har speciella kulturhistoriska värde

1. Hauensuolen kalliopirokset, Gäddarmens hållristningar
2. Gunnarsinranta-kalavajat Gunnarstranden fiskbodarna
 - 2 b. Kläppudden kalavajat fiskbodarna
 - 2 c. Hangonkylä kalavajat Hangöby fiskbodarna
3. Kappelisatama, kalavajat, vanhan kappelin rauniot, hiidenkirnu,
II maailmansodan sotamuistot
Kappellhamn, fiskebodarna, ruiner av gamla kappell, jättegrytan, minnen av II världskriget
4. Kansanpuisto, kesäteatteri Folkparken, sommartheater
5. Itäisen Kylpyläpuiston alue, Bellevuen ranta, Långsandan hiekkatie,
Neljän TuulenTupa
Östra badhusparkens villaområde, Bellevue stranden, Långsands stig, De Fyra Vindarnas Hus
6. Vanhan keskustan alue: Kirkkopuisto, Vesitorni ja kirkko,
Raatihuoneentori, Itäsataman makasiinit
Gamla centrums område: Kyrkoparken, Vattentornet, kyrkan, Rådhusorget,
Östra hamnens magasin

liite 5:Leikkipuistot kantakaupungissa 2011
bilaga 5:Lekparker i stamstaden

1. Hangonkylän leikkialue Lekområde i Hangöby
2. Lapsen puisto Barnets park
3. Sammalvuorenkadun leikkipuisto Mossaberggatans lekpark
4. Haagapuiston leikkipuisto Haga parkens lekpark
5. Tiilitehtaanpuiston leikkipuisto Lekpark i Tegelsbruksparken
6. Oravapolun leikkipuisto Ekorstigans lekpark
7. Metsämajan leikkialue Skoghyddans lek område
8. 601 leikkipuisto 601 lekpark
9. Tiiskan leikkipuisto Tiiskas lekpark
10. Kanervapolun leikkipuisto Ljungstigans lekpark
11. Välikadun leikkipuisto Mellangatans lekpark
12. Veturinkuljettajankadun leikkipuisto Lokföraregatans lekpark
13. Itäisen puistotien leikkialue Östra Alléns lek område
14. Tykkilavetin leikkialue Kanuunlavets lek område
15. Honkatien leikkialue Furuvägens lek område
16. Neulaskujan leikkialue Barrgrands lek område
17. Börréns leikkialue Börréns lek område

